

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ¹

д.е.н., проф. **Ілляшенко С.М., Титаренко Ю.В.**
Сумський державний університет

Серед сучасних проблем людства, пов'язаних з процесами соціально-екологічного розвитку, одними з основних продовжують бути екологічні. Екстенсивний розвиток господарства при практичному ігноруванні його впливу на навколишнє природне середовище зумовив сучасну екологічну кризу, яка протягом ХХ століття переросла з локального рівня в глобальний.

Одним із методів забезпечення збалансованого розвитку суспільства є екологічні інновації, які сприяють проведенню екологізації всіх сфер людського життя.

Теоретико – прикладні аспекти активізації інноваційних процесів в економіці займалися Б.М. Данилишин, С.І. Дорогунцов, В.С. Міщенко, Л.М. Ганущак, В.А. Верба, А.В. Гречан, В.П. Мельник, П.П. Микитюк та ін.. Значний внесок у дослідження проблем екологічної спрямованості інноваційної діяльності промислових підприємств належить науковій школі при Сумському державному університеті, а саме Л.Г. Мельнику, С.М. Ілляшенко, В.В. Божковій, О.В. Прокопенко та ін.

Однак, незважаючи на це, нерозв'язаним й досі є питанням реалізації стратегії інноваційного розвитку України.

Метою роботи, є визначення проблем реалізації обґрунтування стратегії інноваційного розвитку України та пошук шляхів їх розв'язання.

Головне завдання Концепції сталого розвитку України – це забезпечення можливостей інтеграції екологічної політики у стратегію соціально-економічних реформ. В Україні здійснюються роботи щодо створення єдиної державної системи використання і відтворення природних ресурсів, які спрямовані, насамперед, на розвиток системи ведення кадастрів природних ресурсів, удосконалення нормативно-правового забезпечення дозвільно-ліцензійної діяльності природокористування.

Основними завданнями поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки в Україні є:

- впровадження енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, маловідходних, безвідходних та екологічно безпечних технологічних процесів;
- визначення основних засад державної політики щодо запобігання змінам клімату, розроблення та поетапне виконання національного плану заходів щодо пом'якшення наслідків зміни клімату на період до 2020 року;
- удосконалення механізму стимулювання суб'єктів господарювання до раціонального землекористування та відновлення природних ландшафтів і екосистем, рекультивативі і відновлення непридатних до використання земель, що утворилися внаслідок порушення встановленого режиму їх використання;
- удосконалення до 2015 року планів землеустрою і просторового планування міських і сільських територій з метою розроблення до 2020 року регіональних програм сталого розвитку землекористування тощо.

На сьогоднішній день найбільш перспективними можна назвати такі технологічні напрямки, як: сонячні електростанції, сонячне охолодження, мембранні технології у водному господарстві, біопластмаси та полімери, децентралізоване водопостачання, синтетичне біопаливо та ін.

На жаль, в Україні існує протиріччя в сфері інноваційного розвитку, яке полягає в тому, що, з одного боку, ми маємо досить високий інноваційний потенціал, а з іншого – структура економіки і механізм господарювання виявилися нездатними використати цей потенціал.

Справжнім гальмом на шляху розвитку національної інноваційної економіки є проблема стимулювання підприємництва, низький рівень підприємницької активності вітчизняних суб'єктів господарювання, особливо в складних, наукомістких видах бізнесу.

Сьогодні серед підприємців поширення набула стратегія копіювання. Однак вихід на світовий ринок з даною продукцією можливий лише за умови цінової конкуренції, яка останнім часом втрачає свою ефективність. Проблема полягає в тому, що інновації потребують значних коштів.

Вирішення проблеми фінансового забезпечення інноваційної діяльності покладається на державу, яка повинна діяти у двох напрямках: надавати пряму бюджетну підтримку та створити ефективну систему стимулювання приватних інвестицій у науково-технічну сферу. Пряма державна підтримка має концентруватися на базисних екологічних інноваціях, на найбільш конкурентоспроможних технологіях світового рівня, які мають високий ринковий потенціал, а також на тих, які необхідні для забезпечення безпеки держави.

Україна повинна йти по шляху найбільш високорозвинених країн які, подолавши енергетичну кризу, на основі прискореного впровадження досягнень НТП, значних інвестицій у структурну перебудову економіки стабілізували екологічну ситуацію і вступили в постіндустріальну епоху або інформаційне суспільство. Економічні можливості дозволили їм спрямувати значні ресурси на усунення чи згладжування екодеструктивних наслідків господарювання.

²Робота виконана за д/б темою «Розроблення механізму впровадження екологічних інновацій», № 0112U001378